CONCURSUL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR DECLARATE VACANTE/REZERVATE ÎN UNITĂŢILE DE ÎNVĂŢĂMÂNT PREUNIVERSITAR
15 iulie 2015

Probă scrisă
Istorie

Varianta 3

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.**

I. TÉTEL (30 pont)

A. Olvassák el figyelmesen az alábbi forrást:

„Az értelmiségnek a felvilágosodás dogmáiba vetett bizalmának a csökkenése egyáltalán nem azt jelentette, hogy ezen mozgalom elvei nem befolyásolták Európát továbbra is. A következő években, a felvilágosult felfogás rányomta bélyegét a nyugati szellemi életre. Sőt, ezek az eszmék továbbra is befolyásolták az európai és Európán kívüli társadalmak attitűdjeit és viselkedését. A felvilágosodás közvetlen és perspektivikus hatásai mellett, a mozgalom az újkori történelemre közvetett befolyással is bírt. A francia forradalom (1789-1815) igen fontos eszköze volt a felvilágosodás európai történelemben való terjesztésének. Ez a nagy politikai lázadás jelentős mértékben az ipari forradalom modernizációs erőinek és a ráció korszakának következményeként robbant ki. Az iparosítás megváltoztatta az európaiak életmódját. A felvilágosodás megváltoztatta a gondolkodásmódjukat.“ (J.R.Barber, *Istoria Europei Moderne*)

A szövegből kiindulva, válaszoljanak az alábbi követelményekre:

1. Írjanak egy történelmi ok-okozati összefüggést az adott szöveg két információját felhasználva, pontosítva mindkét információ szerepét (*ok*, illetve *okozat*). **1 pont**
2. Nevezzék meg a Francia Köztársaság 1848-ban történt kikiáltásának egy okát és két következményét. **3 pont**
3. Összehasonlítva mutassanak be egy-egy az AEÁ-ban, illetve Franciaországban a XVIII. század második felében elfogadott dokumentumot, kimutatva egy hasonlóságot és egy különbséget a két dokumentum előírásai között. **8 pont**

B. Írjanak egy 1-2 oldalas szintézist a románok által a XX. század elején véghezvitt eseményekről, figyelembe véve az alábbi szempontokat:

- nevezzenek meg három, a besszarábiai (Basarabia) románok által 1917-ben véghezvitt eseményt;
- mutassanak be egy-egy történelmi eseményt, amelyet a besszarábiai, valamint az erdélyi (Transilvania) románok vittek véghez 1918-ban, és pontosítsanak egy hasonlóságot és egy különbséget a két történelmi esemény között;
- nevezzenek meg két, a román állam által 1919-1920 között véghezvitt eseményt.

Figyelem: Pontozódik az **ok-okozati összefüggés** kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a **megfelelő történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem betartása**. **18 pont**

II. TÉTEL (30 pont)

A. Olvassák el az alábbi kijelentést:

„A sztálinista gazdasági, politikai és kulturális intézményeket, valamint a sztálinista típusú módszereket Gheorghiu-Dej, majd Ceauşescu Romániájában (România) is fokozott figyelemmel tartották meg.“ (CPADCR, *Raport final*)

Válaszoljanak az alábbi követelményekre:

1. Fogalmazzák meg véleményüket a fenti kijelentéssel kapcsolatosan. **2 pont**
2. Érveljenek 1-2 oldal terjedelemben a véleményük mellett, figyelembe véve a következőket:
   - **két** olyan **történelmi esemény** bemutatása (az események pontosítása és három jellemzőjének a megnevezése), amely alátámasztja a megfogalmazott véleményt;
   - az **ok-okozati összefüggés** kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a **megfelelő történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem betartása**. **13 pont**

B. Olvassák el az alábbi kijelentést:

„A XV. század végén, […] a nyugat-európai monarchiák megengedték az európaiaknak a földrajzi horizont látványos tágulását, amely a világ meghódításához vezetett."

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

Válaszoljanak az alábbi követelményekre:

1. Fogalmazzák meg véleményüket a fenti kijelentéssel kapcsolatosan **2 pont**

2. Érveljenek 1-2 oldal terjedelemben a véleményük mellett, figyelembe véve a következőket:
- **két** olyan **történelmi esemény** bemutatása (az események pontosítása és három jellemzőjének a megnevezése), amely alátámasztja a megfogalmazott véleményt;
- az **ok-okozati összefüggés** kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a **megfelelő történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem betartása**. **13 pont**

III. TÉTEL **(30 pont)**

A következő részlet a IX. osztályos történelem *program*ból származik:

Competenţe specifice	***Conţinuturi***
2.5. Analiza critică a acţiunii personalităţilor şi grupurilor umane în diverse contexte *5.1. Înţelegerea mesajului surselor istorice arheologice, scrise, vizuale şi de istorie orală* ***5.4. Realizarea de analize comparative referitoare la spaţii şi perioade istorice***	*STATUL ŞI POLITICA* *Forme de organizare politică în antichitate* • *Probleme de atins: monarhia egipteană, democraţia ateniană, republica şi imperiul roman, regatul dac* *State medievale în spaţiul românesc*

(Programa şcolară pentru clasa a IX-a - ISTORIE, 3458/09.03.2004)

A részletből kiindulva, mutassák be a didaktikai tervezés szerepét a történelem tantárgy sajátos tanítási-tanulási-értékelési folyamatában, figyelembe véve a következőket:
- a tanulási egységekre alapozott didaktikai tervezés két előnyének a megnevezése;
- egy tanulási egység és egy vonatkozó lecke közötti kapcsolat pontosítása a didaktikai tervezés során;
- egy didaktikai tevékenység tervezése (a felhasznált tartalom/tartalmak megnevezése, egy didaktikai módszer pontosítása, az osztályszervezés módozatának pontosítása, egy tanítási eszköz és négy, a diákoknak adott feladat megnevezése) az *2.5*-ös specifikus kompetencia kialakítására/fejlesztésére;
- érveljenek a pontosítási mátrix használatának szükségessége mellett egy szummatív teszt eltervezésében és nevezzék meg a pontosítási mátrix két alkotóelemét;
- tervezzenek két különböző típusú itemet, egyet-egyet a *5.1*-es, illetve a ***5.4***-es kompetenciák értékelésére.

Figyelem: Pontozódik mindkét itemnek megfelelő válasz kidolgozása, valamint a történelmi információk tudományos helyessége is.